

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211030
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118211030.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Z. L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, P. XX B., o zaplatenie 4.098,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/190/2018-101 zo dňa 29.03.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach a vo výrokoch II. a III.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:
„I. Žalovaný je p o v i n ň ý zaplatiť žalobcovi 2 826,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 2,06 eura a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 826,68 eura od 24.08.2018 do zaplatenia, a to v splátkach po 80 eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia splátky riadne a včas.
II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
III. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.“

1.1. Vo odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že dňa 12.05.2016 došlo medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako klientom k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5 000 Eur. Žalovaný doposiaľ z uvedenej úverovej zmluvy uhradil žalobcovi sumu 1 923,32 Eur. Predmetnú úverovú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú.

1.2. Dospel k záveru, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to s poukazom na § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ totiž pred poskytnutím úveru je povinný zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Uviedol, že v danom prípade žalobca síce pred uzatvorením úverovej zmluvy nahliadol do príslušnej databázy M., z ktorej však jednoznačne vyplývalo, že žalovaný bol úverovo zaťažený existujúcimi minimálne 13 úvermi.

1.3. Mal za to, že popri doterajších splátkach žalovaného v celkovej výške 1 660 Eur, zohľadňujúc bežné výdavky na domácnosť a živobytie, bolo poskytnutie ďalšieho úveru žalovanému vo výške 5 000 Eur s výškou mesačnej splátky takmer 80 Eur nezodpovedné a ľahkovážne.

1.4. Ďalej uviedol, že závery o hrubom porušení veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa vedú k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Znamená to, že žalovaný má vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 4 750 Eur (výška úveru bola 5 000 Eur, avšak reálne bola žalovanému poskytnutá suma úveru krátená o 250 Eur - poplatok za poskytnutie úveru, na ktorý

pri závere bezpoplatkovosti úveru nemá žalobca nárok) a keďže doposiaľ zaplatil žalobcovi 1 923,32 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 2.826,68 Eur. Súd preto vyhovel žalobe len o túto istinu a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.5. Z prisúdenej istiny súd priznal aj zákonné úroky z omeškania v kapitalizovanej forme vo výške 2,06 Eur (do zosplatenia úveru) a odo dňa zosplatenia úveru v percentuálnej výške 5 % ročne až do zaplatenia.

1.6. Zároveň súd rozhodol o povinnosti žalovaného uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 80 Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky.

1.7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1, 2 a § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že žiadny zákon ani predpis na ochranu spotrebiteľa nezakazuje a ani len neobmedzuje možnosť banky poskytnúť klientovi viac úverov, banka je obmedzená iba konaním s odbornou starostlivosťou.

2.1. Uviedol, že vyvodenie záveru, že žalobca konal bez odbornej starostlivosti na základe toho, že poskytol úver žalovanému, ktorý už bol úverovo zaťažený aj ďalšími úvermi, tak, ako to tvrdí súd, je absolútne neprijateľné a bez akejkoľvek opory v právnej úprave. Na základe uvedeného tvrdenia by každý ďalší úver, ktorý si dlžník zoberie počas trvania iného úverového vzťahu bol konaním bez odbornej starostlivosti.

2.2 Mal za to, že zohľadnil dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a aj účel spotrebiteľského úveru, nahliadol do príslušnej databázy (SRBI) a vychádzal z údajov poskytnutých mu žalovaným v žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, a teda povinnosť konať s odbornou starostlivosťou v žiadnom prípade neporušil a už v žiadnom prípade sa nejedná o hrubé porušenie predpisov.

2.3. Zároveň poukázal aj na skutočnosť, že splnenie dlhu v splátkach po 80 Eur mesačne bude trvať neprimerane dlho - len v časti istiny 3 roky, čo poškodí nielen žalobcu ale aj samotného žalovaného, ktorému zatiaľ bude narastať úrok z omeškania. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery (len priznaná istina by bola splácaná 3 roky), že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty.

2.4. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

5. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ žalobcom zodpovedal všetky otázky, ktoré považoval pre rozhodnutie za podstatné, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje.

6. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru, že žalobca nepostupoval dôsledne podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie

možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

7. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

7.1. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

8. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48, t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej).

9. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

10. Žalobca tvrdil a v konaní aj preukazoval, že bonitu klienta zisťoval na základe údajov poskytnutých mu žalovaným v žiadosti o úver a údajov zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI).

10.1. Zo žiadosti o úver vyplýva, že žalovaný je ženatý a má 2 vyživovacie povinnosti. Žiadne iné údaje umožňujúce vyhodnotiť jeho schopnosť splácať úver v žiadosti uvedené nie sú, dokonca ani len výška príjmu či zamestnávateľ.

10.2. Pokiaľ ide o údaje zo M., z týchto vyplýva, že žalovaný bol úverovo zaťažovaný existujúcimi minimálne 13 úvermi (11 splátkových úverov a 2 kreditné karty), pričom celková zostávajúca výška záväzkov žalovaného bola 117.240 Eur a 24 386 Eur. Výška mesačných splátok, ktorú mal žalovaný uhrádzať bola 1 660 Eur.

10.3. Z výpovede žalovaného nevyplýva, aby sa žalobca dopytoval na jeho príjem. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že tvrdenie žalobcu, že vzhľadom na profesiu žalovaného (policajt, colník....) nemohol overiť príjem žalovaného, nemôže obstáť, lebo tento príjem mal zisťovať priamo od žalovaného.

11. Odvolací súd má za to, že žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal jeho pravidelný mesačný príjem ani výšku jeho výdavkov. Zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy síce vyslovene neustanovoval, že dodávateľ je povinný skúmať aj výdavky žiadateľa o úver, avšak z dikcie: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.

11.1. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy.

11.2. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať len ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov), spôsobujúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 2 ZosÚ).

11.3. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

12. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí č.k. 6Co/171/2016 v zmysle ktorých, cit.: „dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

13. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je správny.

14. Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému priznať výhoda splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R 117/1967).

15. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že príjem žalovaného je síce 1 750 Eur mesačne, avšak má množstvo dlhov (hypotekárny úver platí cca 300 Eur mesačne, J. 290 Eur mesačne, leasingové splátky 298,20 Eur mesačne, pôžička z C. 57,90 Eur a cca 100 Eur mesačne). Žalovaný má aj ďalšie záväzky, a to voči T., zosplatnenú pôžičku z C. a má vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom, pričom manželka žalovaného bola doposiaľ na predĺženej rodičovskej dovolenke s dieťaťom, ktoré má 50% ŤZP, jej príjem bol cca 213 Eur.

16. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak poskytol ochranu slabšej zmluvnej strane, ktorou žalovaný ako spotrebiteľ nesporne je, nakoľko sa objektívne ocitol v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho devastujúce.

17. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých častiach ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

18. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a žalobca úspech nemal.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).